

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล ได้แก่ โรงเรียนสังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก 3 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง จำนวน 80 เทศบาล 29 โรงเรียน จำนวน 1,057 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มจากประชากรที่เป็นครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก 3 จังหวัด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามจังหวัดต่างๆ เพื่อให้เกิดกระจายข้อมูลครอบคลุมทุกส่วนของประชากร แต่ไม่ได้ศึกษาความแตกต่างของคุณลักษณะเหล่านี้ ซึ่งมีวิธีการดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2540, หน้า 27)

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางคำนวณ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากจำนวนครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำนวน 29 โรงเรียน ทั้งหมด 1,057 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 คน

2.2 สุ่มครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามเทศบาลที่สังกัด

ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขต พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
จังหวัดชลบุรี	156	113
จังหวัดระยอง	612	234
จังหวัดฉะเชิงเทรา	289	165
รวม	1,057	283

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามใช้สอบถามครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับขนาดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก 6 หลัก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 33) ประกอบด้วย การบริหารจัดการที่ดีตาม 1) หลักนิติธรรม (Law) 2) หลักคุณธรรม (Merit) 3) หลักความโปร่งใส (Transparency) 4) หลักความมีส่วนร่วม (Participation) 5) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) 6) หลักความคุ้มค่า (Cost) จำนวน 78 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

ให้คะแนน 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีสภาพ และปัญหาการบริหารจัดการที่ดีมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพ และปัญหาการบริหารจัดการที่ดีมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพ และปัญหาการบริหารจัดการที่ดีปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพ และปัญหาการบริหารจัดการที่ดีน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพ และปัญหาการบริหารจัดการที่ดีน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกสังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบเขียนแสดงความคิดเห็นทั้ง 6 ด้าน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัยฉบับนี้ เป็นการหาความเที่ยงตรง (Validity) การทดสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษาเพื่อให้ความสมบูรณ์เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบและสามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม มีความถูกต้องก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจแบบสอบถาม มีดังนี้

1) รศ.ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด	รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2) ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรี สมศักดิ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3) นายอาคม นันตติกุล	รองปลัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง
4) นางพรรณพรพร หัตถวงษ์	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3
5) นางชนิษฐ์ศรี ลืออารีย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
เทศบาลตำบลแหลมฉบัง

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปทดลองกับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 79) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item- total correlation) ของไวร์สมา และจัวร์ส (Wiersma & Jurs, 1990, pp. 139 – 147) แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการที่ดี มีค่าอำนาจระหว่าง .48 - .85 แบบสอบถามปัญหาการบริหารจัดการที่ดี มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .41 - .83 และนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

(Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการที่ดี มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 แบบสอบถามปัญหาการบริหารจัดการที่ดี มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นดังนี้

ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งถึงครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม และนำส่งคืนที่ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 283 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

2. การจัดกระทำข้อมูล

- 2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

- 2.2 นำแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ทุกฉบับมาให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้

- 2.3 นำข้อมูลตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักที่กำหนดไว้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

- 2.4 แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การแปลความหมายของคะแนน

เมื่อตรวจและกำหนดน้ำหนักคะแนนของแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ย (Mean) นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ของคะแนน ดังนี้

แบบสอบถามวัดการบริหารจัดการที่ดีและแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของการบริหารจัดการที่ดีแต่ละหลักตามช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22-24)

4.51 - 5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การกำหนดว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก มีการบริหารจัดการที่ดีอยู่ในหลักใด ใช้การพิจารณาจากค่าเฉลี่ยการบริหารจัดการที่ดีแต่ละหลัก ถ้าค่าเฉลี่ยของการพิจารณาค่าเฉลี่ยการบริหารจัดการที่ดีอยู่ในหลักช่วงคะแนนใดก็พิจารณาได้ว่าการบริหารจัดการที่ดีอยู่ในระดับนั้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง การหาค่าเฉลี่ยการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การเปรียบเทียบสภาพ และปัญหาการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที คู่ (t -Test)